

ТОВАРОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ТЕКСТИЛЮ

Галик І.С., канд. тех. наук, проф.,
Семак Б.Д., д-р тех. наук, проф.

Львівська комерційна академія

На основі аналізу вітчизняної та зарубіжної нормативної екологічної документації сформульовані на обґрунтовані вимоги споживачів до екологічної безпеки текстильних матеріалів і виробів різних способів виробництва та призначення. Вивчено основні чинники, які визначають рівень екологічної безпеки цих матеріалів і виробів. При цьому основну увагу приділено товарознавчій трактовці ролі екологобезпечної текстильної сировини (волокон, барвників, текстильно-допоміжних сполук) і екологічності технологій їх виробництва, а також розкриттю ролі основних технологічних процесів (відбілювання, фарбування, заключного та спеціального оброблення) оброблення текстильних матеріалів у формуванні рівня екологічної безпеки екологобезпечних видів текстильних матеріалів і виробів.

На основі проведених нами комплексних теоретичних і експериментальних досліджень властивостей екотекстилю різного цільового призначення доведено доцільність:

- більш широкого використання перспективних видів рослинних барвників замість токсичних марок синтетичних барвників при фарбуванні текстильних матеріалів із білкових, целюлозних і синтетичних волокон;

- використання поліфункціональних обробних силіконових препаратів (ГКР-94, ГКР-10, ПНЗ, АМСР і інших) для поверхневої модифікації поліефірно-бавовняних, бавовняно-віскозних і бавовняних плащових і курткових тканин з метою надання їм комплексу багатофункціональних властивостей;

- широкої заміни традиційних формальдегідних препаратів безформальдегідними та малоформальдегідними для надання малоусадковості та малозминальності бавовняним, лляним і змішаним тканинам і трикотажним полотнам сорочково-платтяного та костюмного призначення;

- більш широкого використання світлостійких марок синтетичних барвників, які дозволяють отримувати на текстильних одягових і інтер'єрних матеріалах різного волокнистого складу тільки високостійкі ефекти білості та ефектів забарвлення, як забезпечують раціональне використання потенційних ресурсів субстрату в процесі експлуатації виробів з цих матеріалів.